

ETIK för FRITIDS- LEDARE

Kunskapscentrum för fritidsledarskap har under flera år arbetat för att skapa samsyn kring fritidsledarens yrkesidentitet, såsom människosyn, förhållningssätt, roll och språk. Detta utmynnade i ett behov av att formulera en etisk kod för arbetet med ungas fritid.

Foto: Andreas Castanias

VARFÖR EN ETISK KOD?

INOM ALLT FLER YRKESOMRÅDEN ser man värdet av en etisk kod, med etiska reflektioner och riktlinjer för arbetet. En sådan kod avser att skapa insikt om etiska normer för yrkets utövande samt öka uppmärksamheten på etiska frågor. Det är en viktig professionell kompetens att föra etiska resonemang och göra välgrundade bedömningar i olika situationer. En etisk kod är vägledande för sådana ställningstaganden.

Koden har en både symbolisk och vägledande roll och påminner om att en yrkesutövare företräder en yrkeskår samt bidrar till att stärka yrkesidentiteten. Den etiska koden har också ett värde för den organisation man arbetar inom. Den ger en ökad tydlighet om uppdraget och kan leda till en förstärkt etisk observans inom organisationen.

I en etisk kod kan viktiga teman som inte alltid finns med i uppdragsbeskrivningar lyftas fram och belysas. Det kan till exempel handla om vilket bemötande man ska ge och vilken grundinställning man ska ha till de målgrupper fritidsledaren möter. Det är också viktigt att medborgarna vet hur de professionellt verksamma inom fritidsledarkåren ser på sitt uppdrag och vad de kan förvänta sig av deras arbete.

Vår avsikt är att skapa en medveten etisk grund för arbetet, att stimulera till etiska samtal bland fritidsledare och i organisationen där de arbetar.

GRUNDLÄGGANDE VÄRDEN FÖR FRITIDS- LEDARES ARBETE

FRITIDSLEDARES ARBETE utgår från *människovärdesprincipen* – alla människors lika värde. Den är grunden för *mänskliga rättigheter* med *demokratiska värden* och en inställning av *humanitet* inför andra människor.

Detta innebär, ur fritidsledarens perspektiv, att alla har rätt till en god fritid, präglad av delaktighet och inflytande, med möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar – utan någon form av diskriminering. *Humanitet* innebär att se varje person som medmänniska, som vi ska möta med tillit, lyhördhet, medkänsla och kärlek.

Fritidsledares arbete bygger på kunskap och erfarenheter om vad som skapar en positiv och utvecklande fritid, där det frivilliga mötet genererar tillitsfulla relationer.

GRUNDLÄGGANDE YRKESROLL FÖR FRITIDSLEDARE

FRITIDSLEDARE SKA:

1. Använda sitt professionella ledarskap med ansvar och eftersträva etisk medvetenhet.
2. Upprätthålla och utveckla sin kompetens för fritidsledarrollen, bl. a. genom att följa aktuell forskning och hålla sig omvärldsorienterad.
3. Vara medveten om yrkesrollens avgränsningar och vid behov bidra till att länka vidare till andra professioner.
4. Utgå från ett salutogent förhållningssätt med tillit till människors förmågor.
5. Vara observant på och motverka diskriminerande normer och attityder samt verka för inkludering av personer och grupper som riskerar att hamna utanför.
6. Hantera olika situationer på ett lösningsfokuserat och flexibelt sätt.

FRITIDSLEDARENS ROLL I SAMHÄLLET

I ARBETE MED SÅVÄL ENSKILDA SOM GRUPPER

FRITIDSLEDAREN:

1. Erbjuder arenor för en trygg, meningsfull, lustfylld och utvecklande fritid, som bygger på frivillighet och främjar fysisk och psykisk hälsa.
2. Skapar mötesplatser som kännetecknas av tillgänglighet, mångfald, inkludering, icke-diskriminering och jämställdhet.
3. Bidrar till personlig utveckling genom att vara lyhörd för olika individers och grupperns intressen, möjligheter och behov.
4. Inspirerar till ett engagemang och vidgade intressen.
5. Stimulerar till icke-formellt lärande genom aktivitet och social gemenskap.
6. Verkar för inflytande och medbestämmande för att bidra till deltagarnas empowerment (egenmakt) och aktiva deltagande i samhället.
7. Stödja ungas vuxenblivande till att bli demokratiska medborgare som är *bärare av mänskliga rättigheter, humanitet och solidaritet.*

ETISKA PROBLEMSITUATIONER

För att levandegöra dessa etiska principer rekommenderar vi att läsaren prövar dem på några tänkta eller verkliga problemsituationer. På KCs hemsida www.fritidsledarskap.se finns ett dokument med en rad olika fall som kan utgöra underlag för en sådan diskussion. Dessa kan förhoppningsvis utgöra en start – men därefter hoppas vi att egna exempel från er verklighet blir föremål för givande etiska resonemang.

TACK!

Denna etik är ett resultat av en process, där fritidsledare och chefer från var och en av KCs medlemskommuner, arbetat tillsammans under två års tid. Synpunkter har även lämnats av etikprofessor Erik Blennberger, Fritidsforum, Kommunal och Fritidsledarskolorna. VARM TACK till alla som bidragit på olika sätt.

Etiken är antaget av KC s styrgrupp den 12 november 2015.
© Om denna text används utanför KC – vänligen ange källan.

KUNSKAPSCENTRUM FÖR FRITIDSLEDARSKAP är en samverkansorganisation som har funnits sedan 2004. Syftet är att bidra till **utvecklingen av öppen fritidsverksamhet och fritidsledaryrket.**

KC vill ta vara på och strukturera såväl fritidsledares kunskaper som befintlig forskning på området, samt att framställa effektiva system för utveckling, dokumentation och utvärdering av verksamheten. KC strävar efter att större utsträckning forskningsanknyta kunskaperna i sektorn. Vi arbetar också med att skapa kontakter och nätverka och deltar regelbundet i olika konferenser och utbildningssammanhang på såväl lokal som nationell nivå. Genom våra egna seminarier främjas också erfarenhetsutbyte, inspiration och kontakter mellan medarbetare från de olika medlemskommunerna.

Deltagande intressenter är för närvarande ca 13 kommuner i Stockholmsregionen samt Skarpnäcks Folkhögskola/Fritidsledarutbildningen.

Välkommen att kontakta oss!

Aktuella adresser och telefonnummer finns på vår hemsida
www.fritidsledarskap.se